

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se zabývá ochranou dětí v mezinárodním uprchlickém právu. Postavení žadatele žádajícího o mezinárodní ochranu upravuje na poli mezinárodního práva primárně Úmluva o právním postavení uprchlíků (Ženevská úmluva). Nicméně, tato úmluva se nijak explicitně nezabývá specifickým postavením, ve kterém se nachází dítě žádající o mezinárodní ochranu. Přijetím Úmluvy o právech dítěte (CRC) došlo k potvrzení širokého katalogu základních občanských, politických, ekonomických, sociálních a kulturních práv dítěte. Mezi těmito právy je obsaženo i právo dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu, aby obdrželo potřebnou ochranu a humanitární pomoc při využívání všech svých práv stanovených úmluvou nebo jinými dokumenty v oblasti mezinárodního práva lidských práv. CRC pak mimo jiné obsahuje i čtyři základní principy, odstranění diskriminace, právo na život, přežití a rozvoj, respektování názoru dítěte a princip nejlepšího zájmu dítěte.

Cílem této práce je zjištění zda a jakým způsobem ovlivnila CRC a v ní obsažený princip nejlepšího zájmu dítěte, postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu v rámci mezinárodního uprchlického práva.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol, přičemž první dvě kapitoly se zabývají historickým vývojem mezinárodní ochrany dítěte a vývojem uprchlického práva.

Třetí kapitola spojuje předchozí dvě kapitoly a zabývá se samotnou ochranou dítěte v mezinárodním uprchlickém právu. Zde se dochází k závěru, že CRC že ovlivňuje postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu v několika směrech. Zaprvé, poskytuje základní procedurální záruky v procesu uznávání dítěte uprchlíkem. Zadruhé, představuje interpretační pomůcku při aplikaci definice uprchlíka v rámci posouzení jednotlivých žádostí dětí o mezinárodní ochranu. Zatřetí, princip nejlepšího zájmu dítěte lze chápat jako základ pro udělení doplňkové ochrany, a to v situaci, kdy dítě požádalo o mezinárodní ochranu a nesplnilo některý z relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale návratem do země původu by mu hrozila závažná újma a nebylo by to v jeho nejlepším zájmu. Začtvrté, vliv CRC a

principu nejlepšího zájmu dítěte byl zkoumán i v případech aplikace možných způsobů trvalých řešení situace dítěte – žadatele o mezinárodní ochranu. I v těchto případech bylo zjištěno, že princip nejlepšího zájmu dítěte musí být prvořadým hlediskem.

Poslední kapitola se zabývá ochranou dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu na úrovni Evropské Unie (EU). Postupně jsou zkoumány a analyzovány směrnice a dublinské nařízení jednotného azylového systému EU. Na princip nejlepšího zájmu dítěte je sice odkazováno v každé směrnici i dublinském nařízení, nicméně lze sledovat tendence k restriktivnímu přístupu k právům dětí žádajících o mezinárodní ochranu, konkrétně v navrhovaném změně dublinského nařízení. Tato sledovaná tendence je v rozporu s normami stanovenými v CRC.